

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

'1913'

Személy

Helyszám

Szerző *Sorrry*
Cím *Budapest nyáron.*Forrás: *az Újság**Orp.*

(Hely)

1913 VIII/5

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Budapest nyáron.

— *Az igazi zöld korcsmákról.* —

Számos iskolatársam közül, a kikkel hajdan együtt drukoltunk az evangélikus gimnáziumban, csak egyetlenegyvel tartok az élet további folyamán barátságot: a kitűnő Arpáddal, a ki mindent tud, s a legügyesebb éjjeli fiakkeres.

— No, Arpád, — mondom, míg felülök a kocsijára — ma lehet keresni. Husz koronát kapsz, ha kitalálod, hová megyünk vacsorázni.

— Diszkrétció van a dologban?

— Esetleg.

— Hát akkor csak azt tessék megmondani, nagyságos ur, Pesten, vagy Budán?

— Pesten.

— Lehet készíteni a tizest — szól elégedetten Arpád és megindítja a lovakat, a melyek sebes vágatással visznek le a köruton a nyugatiig, ott a kocszi befordul jobbra, a Külső Váci-utra, az újpesti utra; nem telik bele egy félóra, és szabad mezőkön haladunk Újpest határán túl a hűvös nyári estében. A fiakker közben nagyokat zökken a sok esőtől hepe-hupássá lett kerékvágásban és Arpád nevetve hátraszól:

— Mit gondol, nagyságos ur, jó ez a pneumatiknak?

— Bánom is én!

— Ja, rosszkedvűnek tetszik lenni, bocsa-

nat...

Aztán megyünk még néhány perczig és a kocszi megáll.

— Nagyságos ur, majd itt várok az uton...

— Nem, hajts be az udvarra.

Arpád nagy szemeket mereszt, nem érti a dolgot. Ki hajtat be fiakkerrel a megyeri csárda udvarára, a hová a legföltettebb inkognitóban érkeznek a vendégek? Egy kicsit deplaszirozva is van az elegáns jármű, a mint elhelyezkedett az állásban. Mert két épület teszi a híres megyeri csárdát; az egyik, a jobbik, kocsik, lovak számára, a másik már a földbe stüppedt, a zindely teteje alaposan félre van csapva, úgy tetszik, mintha az

alsó részét már a Duna mosogatná. Ferde padok között néhány földbe ázott asztal, halvány fényű méceses rajta, mely körül elbágyadt szunyogok zizegnek. Néhány jól meghizott tyuk haragosan kaparja a földet, szemet keres benne. Egy barátságos cicza mellém kerül, alig hogy helyet foglaltam, és várja, hogy a szőrét visszájára simogassam. A másik asztaltól jött át hozzám, a hol egy fiatal ember nagyszerű vallomásokat suttozhat annak a szép asszonynak a fülébe, a ki egészen közel simult hozzá, esetleg az ölében ül. Apró cigánygyerekek muzsikálnak, de hátat fordítva nekik, a czinczogásuk arra való, hogy ne hallhassa senki, a mit egymásnak mondanak.

Talán észre sem vettek, ha igen, se törődnek velem. Itt egyáltalában nem számít a harmadik, a negyedik. A ki idejön, az magában akar lenni a

titokzatos parjával, a kivel sehová a világon máshová nem mehet, mint éppen a megyeri csárdába. Afféle szamaritánus intézmény ez a főváros közelében. Egyébre nincs is berendezve, mint hogy két szerelmes, a ki másutt veszélytelenül nem találkozhatik, itt egy kicsit kibeszélgethesse magát. Minden, a mit egy mogorva öreg asszony felszolgál: avas szalámi, kocsisborral. De Istenem, milyen jól esik ez a megyeri csárdában és milyen boldog mellette az ember. Meg az asszony, a kinek odahaza férje van, nagy luxussal berendezett lakása, minden kényelme és hogy mégis ide vágyik a megyeri csárdába, a macska, meg a tyukok, meg az avas szalámi és kocsisbor, a cigánygyerekek, meg a romantikus holdfény társaságába. És hogy utjában idáig ne kísérhessék, villamoson jött a végállomásig, onnan újpesti fiakkeren. Az egyszerű kartonruha milyen kedves rajta, akárcsak saját magának volna a szobalánya...

— Fizetek! — mondom az éppen arra vetődő öregasszonynak, egészen halkán, hogy a szomszédjaimat ne háborgassan. Ezek már átölelték egymást és egy fénylő pontot követnek tekintetükkel, a bécsi hajót, mely méltóságos lassúsággal uszik felfelé a Dunán.

— Hát mi hiába jöttünk ide, a világ végire? — szól a kocsisom, a mint megindulunk visszafelé. Utóbb ostorával az uttól jobbra nagy fa felé mutat, melynek lombja alatt egy autó várja vissza a megyeri csárdából boldog utasait.

... Igazában hűtlenség-részemről, hogy bejárom önökkel ezeket a rejtelmes zöld kocsmákat. De hát Istenem, az ujonnan érkezők anyyira szolidárisokká lesznek rögtön velünk, hogy nincs mitől tartani. Aztán hová-tovább annyi hibát követnek el ezek a kocsmárosok, hogy a teljes biztonság érzetével már nem lehet őket frekventálni. A rákosfalvi Zöldikéhez például éveken át gyönyörűség volt kirándulni. Ott lehetett kapni a legjobb pörköltet. Most hatalmas tábla diszlik a bejáró fölött:

Színésznők és hírlapírók kedvelt találkozó helye!

A gellérthegyi uton levő Romlehner-korcsmában, a mely egy földszinti ház kis udvara, egyszerűen utálják az ismeretlen klienst.

— Kaphatunk egy kis helyet? — kérdi egy fiatal ember, míg a megrémült leányka, a ki mögötte áll, bizalmatlanul tekintget körül.

A négy asztal közül három üres.

— Nem tudom — feleli kedvetlenül a kocsmáros és odébb áll.

Viszont Stroblék Promontoron, anya és két fia, szinte versengenek a szeretetreméltóságban. Strobl néni a legizletesebb falatokat süti, főzi, mert ő érti azt, hogy a szerelmesek megéheznek. A fiúk boldogok, ha valaki megdicséri a borukat, és milyen kedves a kis pinczér, a ki magában arra fogad, hogy a vacsora végén hölgyzigarettát, vagy szivart fog-e eladhatni? És milyen olcsó! Az egész

vacsora, rántott csirke, kovászos uborka, lekváros palacsinta, borral, nővel, kocsisal együtt talán négy korona. Baj, hogy a fiakker megdrágítja; az legalább tizenkét forint.

A mióta a Kutyaavilla megszűnt, Stroblék jöttek erre felé divatba. Nagy kár a kedves kis halászcsárdáért, a mely a kosztján kívül annyi különleges mulatsággal szolgált. A megrendelt halpaprikás elkészültéig a budafoki erdőben lehetett bolyongani, vagy leheveredni a déli vasut mentén a gyepek töltésén. Milyen szép volt, és hogy irigykedtek az arra robogó vonat utasai, a kik véletlenül kinéztek az ablakon.

De a Bálóné korcsmájának a nagy kertje se volt utolsó. Csak rossz helyen feküdt; az új temetőtől alig néhány percnyire. A legnagyobb gyönyörűség közepette is mindig az elmúlásra

kell gondolni. Mint más zöld kocsmá előtt a fiakker és automobilon, itt halottas kocsik álltak négyes, ötös sorokban és régi omnibuszok, a melyeken a drága elhunytat kísérték hozzátartozói utolsó útjára. A lovak, a mint jöttek vissza a temetőből, hűségesen megálltak a Bálóné korcsmája előtt. Sőt voltak tulbuzgó állatok, melyek kifelé is megálltak. A halottal együtt. A kocsis ilyenkor rájuk szólt:

— Ne még! Gyi!! Majd visszafelé!

Ezen aztán a gyászközönség jót nevetett. Hiába, a kik elmentek, azoknak nincs igazuk.

Most a Ráday-utcában van a híres Bálóné-nak a korcsmája, Tombác bácsi az üzletvezető ma is, a ki nagy intimitásban él a vendégeivel. Két szoba a kocsmá eső esetén, szép időben négy-öt asztal az udvaron, néhány kőbe ültetett fa alatt. Bálóné lelkes szakácművészete az új helyen se vesztett semmit az izletességéből és Tombác bácsi is a régi; úgy inni, mint ő, talán senki se tud. Imádja a borait.

A biedermeier-korba ringat vissza a híres óbudai Gindele-kocsmá, ott a zsidó templom háta mögött. Mostanság Fruzsina kisasszony vezeti a törzsvendégek általános meglegedésére. Az asztalnémet nem olyan, mint másutt; régi, horgolt, a bort nagy kannákban rakják a pinczerek a vendég elé és német beszéddel. Ketten együtt se tudnak egy szót magyarul. Az ételeket a vöröshaju Fruzsina kisasszony ajánlja finoman, kedvesen, halkán, szeliden:

— Velő tojással, vagy rostélyos tetszik hagyományával?

— A mit ad, maga drága.

Hozzá is olyan finoman szólnak; nóbel vendégek kezét csókolnak neki.

Nyolcz asztal, egy régi épületből maradt vadszöllővel befuttatott bolthajtás alatt: az egész kocsmá. A középső asztal a törzsvendégeké, a kik vacsora után óraszám kártyáznak. Tüzet játszanak, s a mikor valaki tüzet csinált: harmiaczyegyet zöldből, vörösből, makkból, vagy tökből, megszólal a tüzoltó-trombita. És mivel a tüz gyakori, majd egész este trombitaszótól visszhangzik a Gindele-kocsmá. Azok is örülnek neki, a kik a játszmán kívül vannak. Benedek Sándor államtitkárnak, a ki leghivebb vendége a Fruzsina kisasszonyék korcsmájának, talán nem izlene a vacsora trombitaszó nélkül. Krúdy Gyula, a Vörös

postakor szerzője is órákig elhallgatja és nem érti, hogy akadhat, a ki ne tudja élvezni. És ezért a trombitálásért lekésesi velem az utolsó villamost, az utolsó hajót és seholy egy konfis a határban. Most jöhetünk Pestre gyalog.

— Messzire vagyunk, Gyulám? — kérdelem tőle.

— Na — feleli nyugodtan.

Két és fél órát jöttünk az első kocsialomásig.

— De, ugy-e, érdemes volt... — mondja a bucsuzásakor. — A vöröshaju Fruzsina... finom, kedves... elhervadt egy kicsit... mint az angol regényekben... Mi?... Szervusz, jóéjszakát.

Sorry.

Személy

Helyszám

(Köt. v. füz.)